U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **JUDr. B. B.**, proti žalovanému: **Notářská komora České republiky**, se sídlem Apolinářská 442/12, Praha 2, zastoupena JUDr. Janem Camrdou, advokátem, se sídlem Masarykovo náměstí 225, Benešov, o kárném provinění žalobce, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům Městského soudu v Praze JUDr. Ludmile Sandnerové, JUDr. Janu Rybovi a Mgr. Milanu Tauberovi,

takto:

Soudci Městského soudu v Praze JUDr. Ludmila Sandnerová, JUDr. Jan Ryba a Mgr. Milan Tauber **nejsou** vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Ca 308/2008.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce JUDr. B. B. se domáhá žalobou podanou dne 4. 12. 2008 u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí kárné komise žalované Notářské komory České republiky ze dne 4. 11. 2008, č. KK 2/2008 - 202, kterým byl uznán vinným kárným proviněním, za nějž mu bylo uloženo kárné opatření - odvolání z funkce notáře.

Před zahájením ústního jednání dne 19. 5. 2010 žalobce vznesl námitku podjatosti proti všem členům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze, který má o žalobě rozhodovat. Tuto námitku žalobce odůvodnil tím, že je synem politického vězně z 50. let dvacátého století, na právnickou fakultu se dostal až napotřetí, přestože složil přijímací zkoušky a jeho středoškolský prospěch byl velmi dobrý, a funkci notáře získal až tři roky poté, co se o ni ucházel. Proto nechce, aby věc byla posuzována někým, kdo byl či je členem Komunistické strany Československa (dále jen „KSČ“).

Členka senátu 10 Ca Městského soudu v Praze JUDr. Ludmila Sandnerová ve vyjádření k námitce podjatosti uvedla, že nemá žádný vztah k projednávané věci, k účastníkům řízení ani k jejich zástupcům. Nejsou jí známy žádné okolnosti, pro které by měla být vyloučena z rozhodování věci.

Člen senátu 10 Ca Městského soudu v Praze JUDr. Jan Ryba ve vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že ta byla vznesena z důvodu, který nesouvisí s předmětem řízení, neboť jím je posouzení zákonnosti rozhodnutí učiněného kárnou komisí žalované Notářské komory České republiky. Žalobce osobně nezná a k předmětu řízení nemá žádný osobní vztah. Necítí se být podjatý v neprospěch žalobce, neboť i on je synem

člověka politicky perzekuovaného za minulého režimu a rehabilitovaného po roce 1989. Ostatně žalobce vznesl námitku podjatosti bezprostředně až poté, kdy byla v jiné věci jeho žaloba týmž senátem zamítnuta.

Člen senátu 10 Ca Městského soudu v Praze Mgr. Milan Tauber ve vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že nemá žádný vztah k dané věci, k účastníkům řízení ani k jejich zástupcům. Nepodílel se na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu ani v jiném soudním řízení. Na výsledku řízení nemá žádný zájem. Nejsou mu známy ani jiné okolnosti, pro které by měl být z rozhodování věci vyloučen. Není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani politického hnutí.

Po předložení spisu Nejvyššímu správnímu soudu byl žalobce poučen i o možnosti namítnout podjatost soudců sedmého senátu, případně zastupujícího pátého senátu, kteří mají podle rozvrhu práce rozhodovat o námitce podjatosti vznesené proti soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze. Této možnosti žalobce využil a vznesl námitku podjatosti těch soudců sedmého a zastupujícího pátého senátu Nejvyššího správního soudu, kteří byli v minulosti členy či kandidáti KSČ. Tuto námitku podjatosti žalobce odůvodnil shodně jako námitku podjatosti vznesenou vůči soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze a dodal, že nedoporučení ke studiu na právnické fakultě bylo v jednom případě odůvodněno jeho neúčastí na prvomájové oslavě. V průběhu praxe justičního čekatele u Okresního soudu v Hradci Králové měl příležitost zblízka sledovat rozhodování jednotlivých soudců a získal přitom zkušenost, že členové KSČ nerozhodovali vždy nestranně. Obdobnou zkušenost získal i v posledních dvaceti letech při čtení některých rozsudků vydaných těmito soudci. Přitom nelze souhlasit s názorem, že profesní minulost soudců je pouze morálním problémem, neboť neformální vazby mezi bývalými kandidáty či členy KSČ přetrvávají dodnes a mohou mít vliv na rozhodování soudců. Svoji kauzu vnímá jako komplot bývalých nomenklaturních kádrů, jehož výsledkem má být jeho profesní likvidace. Ze soudců sedmého a zastupujícího pátého senátu nikoho nezná, a proto se omlouvá všem z nich, kteří nebyli členové či kandidáti KSČ. Žádá, aby výše uvedené důvody byly vzaty v úvahu i při rozhodování o námitce podjatosti soudců Městského soudu v Praze, neboť protokolace této námitky je neúplná a neodpovídá přednesu.

Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2010, č. j. Nao 73/2010 - 62, bylo mimo jiné rozhodnuto tak, že v této věci podle rozvrhu práce rozhodující soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Eliška Cihlářová, JUDr. Jaroslav Hubáček a JUDr. Karel Šimka nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze, vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 10 Ca 308/2008.

Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vychází rozhodující senát Nejvyššího správního soudu nejen z výše uvedeného usnesení Nejvyššího správního soudu, ale především z ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení soudního řádu správního jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k

vyloučení soudce však nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by účastník mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít také o vztah ekonomické závislosti.

Jediným důvodem žalobcem vznesené námitky podjatosti vůči soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze bylo jejich případné členství či kandidatura na členství v předlistopadové KSČ, když žalobce tvrdil, že toto členství nebo kandidatura představují překážku v jejich účasti na rozhodování o žalobě proti rozhodnutí kárné komise Notářské komory České republiky ze dne 4. 11. 2008, č. j. KK 2/2008 - 202.

Touto otázkou se již v minulosti zabýval Ústavní soud, který v usnesení ze dne 17. 9. 2009, sp. zn. IV. ÚS 682/09, http://nalus.usoud.cz, dospěl k následujícímu závěru: „*Otázku, kdo není oprávněn zastávat určitou funkci v souvislosti se svou činností za minulého režimu, řeší zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů. Uvedený zákon zakotvuje princip, podle nějž prosté členství v KSČ není skutečností, jež by obecně vylučovala soudce z rozhodovacího procesu. Míru nezávislosti soudce (např. i s ohledem na jeho bývalé angažmá v KSČ) je tudíž nutno posuzovat v každém případě s přihlédnutím k jeho jedinečným okolnostem. Podle názoru Ústavního soudu nelze z bývalého členství určité osoby v KSČ bez dalšího dovozovat, že by nemohla nezaujatě posoudit restituční případy, byť jde o případy, které mají - stěžovatelovými slovy - "původ ve zločinech komunismu"*. Na základě stejné argumentace Ústavní soud v dalším usnesení ze dne 27. 10. 2009, sp. zn. III. ÚS 2336/08, dovodil, že ani případné někdejší členství soudkyň příslušného senátu odvolacího soudu v předlistopadové KSČ nepředstavuje bez dalšího překážku jejich účasti na rozhodování o žalobě na ochranu osobnosti, týkající se tvrzených aktivit žalobkyně v rámci justice před rokem 1989.

Podle judikatury Ústavního soudu tedy samotné členství soudce v KSČ bez dalšího nezakládá důvod pro jeho vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci, a to ani takové, v níž je požadována náhrada újmy, jejíž vznik má mít souvislost s existencí bývalého komunistického režimu. Tím spíše nelze za podjaté považovat soudce Městského soudu v Praze, kteří mají toliko rozhodovat v řízení o žalobě proti rozhodnutí kárné komise

žalované Notářské komory České republiky. Navíc podle žalobou napadeného rozhodnutí se žalobce dopustil kárného provinění svou nečinností v mnoha dědických věcech, jež byly vedeny v období od roku 1994 do roku 2005. Předmětem soudního přezkumu je tedy rozhodnutí kárné komise Notářské komory České republiky, které nemá žádný původ v předlistopadovém komunistickém režimu. Žalobce jinak ve své námitce podjatosti neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by svědčila o poměru soudců Městského soudu v Praze k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům, a která by tak podle § 8 odst. 1 s. ř. s. byla důvodem pro zpochybnění jejich nepodjatosti. Námitku podjatosti žalobce odůvodnil tím, že je synem politického vězně z padesátých let dvacátého století, že kvůli této skutečnosti měl potíže s přijetím ke studiu na právnickou fakultu a se získáním zaměstnání na státním notářství, že soudci z řad členů a kandidátů KSČ nerozhodovali a ani dnes nerozhodují vždy nestranně, že neformální vazby mezi nimi trvají dodnes a mají vliv na jejich rozhodovací činnost a že daná kauza byla rozpoutána bývalými nomenklaturními kádry za účelem jeho profesní likvidace. Žalobce se však nikterak nezmínil, že by se na potížích v osobním a profesním životě, které mu podle jeho tvrzení způsobil bývalý komunistický režim, podílel některý ze soudců Městského soudu v Praze. Rovněž tak neuvedl, jaké skutečnosti nasvědčují tomu, že některý ze soudců senátu 10 Ca Městského soudu v Praze nerozhodoval kvůli svému členství či kandidatuře na členství v KSČ v předlistopadovém režimu nestranně a že nerozhoduje nestranně ani v režimu demokratickém. Žalobce rovněž neuvedl, kteří ze soudců senátu 10 Ca Městského soudu v Praze mají mít z důvodu svého dřívějšího členství či kandidatuře na členství v KSČ neformální vazby na jiné bývalé členy či kandidáty KSČ a spolu s nim se účelově podílet na zahájení řízení vedoucího k jeho odvolání z funkce notáře. Ostatně žádný ze soudců senátu 10 Ca Městského soudu v Praze ve svém vyjádření k námitce podjatosti nezmínil, že by byl členem či kandidátem KSČ a rovněž neuvedl žádnou skutečnost, pro níž by měl být vyloučen z projednávání a rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí kárné komise Notářské komory České republiky.

Lze tedy shrnout, že jediným důvodem žalobcem vznesené námitky podjatosti vůči soudcům senátu 10 Ca Městského soudu v Praze tak bylo jejich případné členství či kandidatura na členství v předlistopadové KSČ, které však podle zmiňované judikatury Ústavního soudu samy o sobě nemohou zpochybnit jejich nepodjatost. Kromě toho samotné členství či kandidatura na členství soudce v KSČ před listopadem roku 1989 není důvodem k domněnce, že takový soudce nerozhodoval za minulého režimu nestranně. Již vůbec pak z uvedené skutečnosti nelze usuzovat na to, že zásadu nestrannosti porušuje takový soudce v nynějším společenském řízení nebo že se ve spolupráci s dalšími bývalými členy či kandidáty KSČ snaží v určitých řízeních o ovlivnění jejich výsledku či dokonce tato řízení spoluiniciuje za účelem poškození práv jiných osob. Pokud by Ústavní soud takové obavy sdílel, pak by jistě nemohl dospět k závěru, že pouhé členství soudce v KSČ nezakládá důvod pro jeho vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci. Navíc reálnost takových obav nevyplývá ani ze žádné obecně známé skutečnosti.

Samotné případné členství soudců senátu 10 Ca Městského soudu v Praze tedy nepředstavuje důvod, pro který by tito soudci byli podle § 8 odst. 1 s. ř. s. vyloučeni z projednávání a rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí kárné komise Notářské komory.

Z předložených podkladů také nevyplývá, že by se soudci senátu 10 Ca Městského soudu v Praze podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u orgánu Notářské komory České republiky nebo v předchozím soudním řízení. Stejně tak ze spisu nevyplývají okolnosti, které spočívají v postupu soudců senátu 10 Ca Městského soudu v Praze v řízení o projednávané věci nebo v jejich rozhodování v jiných věcech. Žalobce to ani ostatně netvrdí.

Žádnými dalšími konkrétními skutečnostmi, které by nasvědčovaly důvodům podjatosti soudců senátu 10 Ca Městského soudu v Praze nebyla námitka žalobce odůvodněna, a stejně tak z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud nezjistil žádné skutečnosti nasvědčující podjatosti těchto soudců.

Vzhledem ke shora uvedenému a s přihlédnutím k tomu, že se sami soudci senátu 10 Ca Městského soudu v Praze necítí být v této věci podjatí, neshledal Nejvyšší správní soud důvodným návrh žalobce na vyloučení soudců Městského soudu v Praze z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 10 Ca 308/2008.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2010

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu